

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

د لومړنۍ و زده کړو وزارت

اراکوزيا د لومړنۍ و زده کړو مؤسسه

د اراکوزيا د لومړنۍ و زده کړو مؤسسې

پنځه کلن ستراتيژيک پلان

۱۳۹۸ - ۱۴۰۲ ل

د علمي شورا لخوا تصويب شوي درېيمه څاکه

پروتوکول (۷)

Strategic Plan (2019 – 2023)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لړلیک

سرلیکونه

پاڼه

1	د مؤسسې د رئیس د پیل خبرې
4	مقدمه
6	لیرلید Vision
6	رسالت Mission
6	اصلي استراتیژي یا Core Strategies :
7	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې ارزښتونه
9	ښه حکومتولي
10	نړیوال فعالیتونه
11	ټولنیز فعالیتونه (د مؤسسې رول په ټولنه کې)
12	نظارت او ارزونه
13	اکاډمیک پروگرامونه:
15	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې ارزونه او اکاډمیک ارزښتونه
15	علمي څېړنې
16	اکاډمیک فعالیتونه
17	د معلوماتي ټکنالوژۍ پراختیا (Information and Communication Technology)
18	د عوایدو لاسته راوړل
18	څېړنیزې پروژې
19	ستراتیژیک اهداف
20	د محیطي عواملو تحلیل
20	لومړیتوبونه
22	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د محیطي داخلي عواملو (قوي او کمزورو) ټکو تحلیل
23	د داخلي عواملو د تجزیې ماتریکس (IFEM)
24	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د بهرنیو عواملو (د فرصتونو او تهدیدونو) تحلیل

25	د بهرنیو عواملو د تجزیې ماتریکس (EFEM).....
26	د محیطي عواملو (دښني او بهرني) پرتلنه.....
28	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې له پاره د SWOT تحلیل:.....
28	د وضعیت د تحلیل میکانیزم :
31	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتیژۍ ټاکل.....
35	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتیژیک لومړیتوبونو ټاکل.....
35	ستراتیژیک لومړیتوبونه.....
35	ستراتیژي.....
36	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې لنډ مهاله اهداف.....
43	د ستراتیژۍ ارزونه.....
44	د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې تشکیلاتي چارت.....

د مؤسسه د رئیس د پیل خبرې

تر هر څه مخکې د خدای ج شکر ادا کووم چې موږ ته یې په دې ټولنه کې د علم او پوهې د خپرولو د شراغ رڼا کولو توان راکړی دی.

نړۍ کې چې اوس یو علمي انقلاب دی او دې برخه ورځ تر بلې پرمختګونه او سیالیو انسان هک پک کړي دي، نو اړتیا ده چې موږ هم ځان معیار ته جوړ کړو او لږ تر لږه د دوی څخه خو یو څه زده کړو.

په نړۍ کې فرهنګي، ساینسي او ټکنالوژۍ برخه کې یو ستر بدلون رامنځته شو او په ۲۱مه پېړۍ کې خو انسان په دې وتوانېدل چې د علم او پوهې په برکت هر نا ممکن کار تقریباً ممکن کړي.

موږ هم د دې لپاره چې یو څه مخته لاړ شو او لږ تر لږه مو امکانات قوي او ښه خدمات وړاندې کړو، اوږد مهاله پلانونه مو جوړ کړي دي، چې دا مو بیا په څو بېلابېلو برخو وېشلي دي.

موږ د خپل وضعیت تحلیل کړی دی او په دې هڅه کې یو چې له کومې نقطې څان کومې ته ورسوو او دا کار پر اوږد مهاله پلانونو کېږي، خو په دې شرط چې عملي شي.

دغه راز موږ باید په دنني عواملو کې زموږ قوي او کمزوري ټکي وپېژنو او په قوي نقطو سره باید کمزوري دا له منځه یو سو.

دغه راز په بهرنیو عواملو کې باید فرصتونه پیدا کړو او پر مټ یې باید تهدید ختم کړو، چې له نیکمرغه موږ ښه فرصتونه هم لرو خو ولې پر وړاندې یې تهدیدونه هم شته دی.

دغه راز مو بل هدف د خپلو اوږد مهاله پلانونو پر اساس په ټولنه کې مثبت تغیر راویستل دي په ځانګړې ډول په فرهنګي، سیاسي، علمي، ټولنیزه او کلتوري، طبي او ساینسي برخه کې.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه ویاړي چې د خپل ستراتیژیک او عملیاتي پلانونو باندې واک لري او ددوی په وسیله ځان خپل هدف ته په واقعي ډول رسولی شي.

دغه راز د ستراتیژیک پلان پر مټ په حقوقي برخه، د ښوونکو د روزنې برخه او د مسلکي انجینرانو د فارغولو برخه کې چې دغو ټولو برخو ته ټولنه زښته زیاته اړتیا ځان موخو ته ورسوو او په دې سره په اړونده برخو کې هغه ستونزې چې اوس ټولنه ورسره مخ ده، راکمې او یا بېخي له منځه ولاړې شي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې پینځه کلن ستراتیژیک پلان

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه چې په لومړي پړاو کې یې نېمې نمرې اخیستي دي اوس مهال ټولنه کې ښه اعتبار لري، چې کادري او اداري کارکوونکو یې له پوره ظرفیت برخمن دي.

زه د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتیژیک پلان له کمېټې زیاته مننه کووم چې د دومره علمي او اداري بوختیاو سره – سره یې دا دی بیا ځلې ستراتیژیک پلان د لوړو زده کړو محترم وزارت له نوي لارښود سره سم بشپړ کړ او په دې برخه کې یې ډېرې ناستې وکړې، له ډېرو پوهنتونو یې مرسته وغوښته او بالاخره له خپل وضعیت سره سم یې دا دی پلان بشپړ کړ.

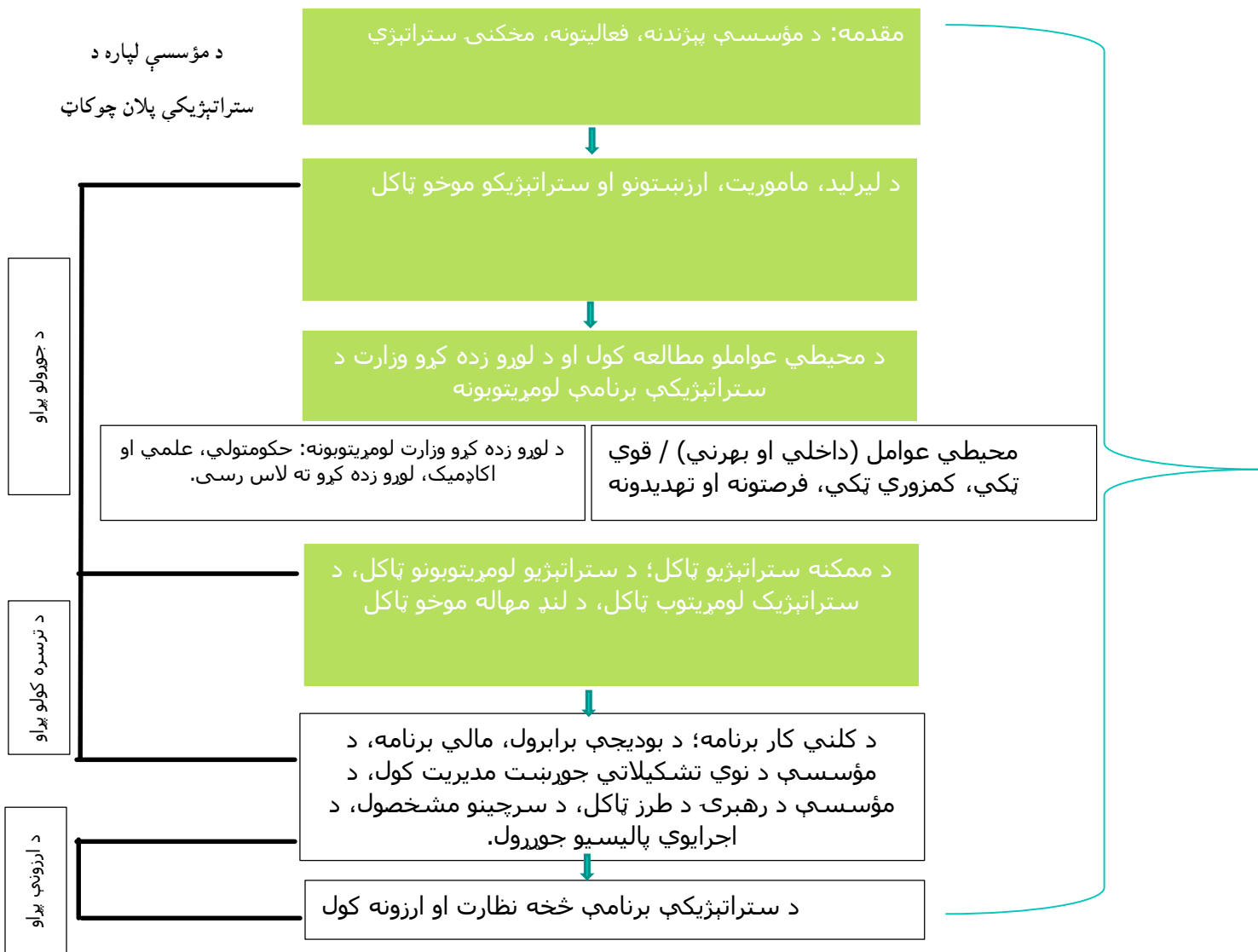
په پوره ډاډ سره ویلی شم چې اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه به د دې پلان په پلي کولو او عملي کولو سره د اکاډمیک اعتبار څښتن شي او ټول معیارونه به یې وزارت او ټولني ته د منلو وړ وي.

په درنښت

پوهنیار عبدالمنان سلطاني

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې رئیس

لومړۍ وړاندیز شوې نمونه

مقدمه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په ۱۳۹۰ هـ ش کال کې د حقوقو او سیاسي علومو او انجینریو پوهنځي په تاسیس سره پیل شوه.

په ۱۳۹۲ کې د ښوونې روزنې پوهنځي او په ۱۳۹۳ کې د طب معالجوي پوهنځي هم راپیل شول.

تر دې اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې په بېلابېلو پوهنځیو کې سلگونه محصلین ټولنې ته وړاندې کړي دي او لا هم سلگونه محصلین پر زده کړو بوخت دي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې تر دې دمه په بېلابېلو برخو کې فعالیتونه کړي دي، له علمي، اقتصادي، پوهاوي، سیاسي، دیني، فرهنګي او یو شمېر نورو برخو کې.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د خپلو خدماتو د لا پراختیا او د کادري او اداري غړو د ظرفیت لوړونې په خاطر پنځه کلن ستراتیژیک پلان جوړ کړی دی چې په دې سره به اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه خپلو اوږد مهاله موخو ته ورسېږي.

د ستراتیژیک پلان درلودل د یو نهاد او بنسټ او د هغه د رهبرۍ لپاره لوری ټاکي او چارې ورته لا اسانوي، چې په دې سره دوی په اسانۍ او منظم ډول خپلو موخو ته ورسېږي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې هر پنځه کاله وروسته خپل ستراتیژیک پلان بدلوي او نوی لوری ټاکي، دغه راز هر کال د خپل ستراتیژیک پلان د تطبیق د څار راپور جوړوي او ارزونه کوي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې په تېر په ۱۳۹۸ کې هم پنځه کلن ستراتیژیک پلان جوړ کړی و او د لوړو زده کړو محترم وزارت سره یې په مکتوبي ډول شریک کړی دی، خو د یاد وزارت لخوا ورته نوی لارښود واستول شو، چې همدا پلان مو د وزارت د نوي لارښود سره سم جوړ کړی دی.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د خپل پنځه کلن ستراتیژیک پلان پر مټ غواړي د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت، د لوړو زده کړو وزارت لایحې، مقررات او طرزالعملونه تطبیق کړي، په علمي او اکاډمیکه برخه کې تحقیقات وکړي او هغه محصلین چې دلته په زده کړو بوخت دي په ښه او غوره توګه ټولنې ته وړاندې کړي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې اوس مهال په درې پوهنځیو (حقوق او سیاسي علوم، ښوونه او روزنه، انجینری) کې (۷۰)

استادان، (۳۱) اداري کارکوونکي او دغه راز یادو پوهنځیو کې (۶۴۳) برحاله محصلین لري.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې پینځه کلن ستراتیژیک پلان

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې خپل تېر ستراتیژیک پلان څخه په یو کال کې ۲۵٪ برخه عملي او تطبیق کړې وه او هوډ لري چې نوی پلان هم په ښه توګه پرته له کوم خنډ او خنډ پلې کړي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په پلان کې لري چې په راتلونکي کې دوه پوهنځي (ستوماتولوژي، اقتصاد) جواز واخلي. دغه راز ښوونه روزنه، حقوق او سیاسي علوم او انجینرۍ پوهنځیو کې یو شمېر نورې څانګې ایجاد کړي.

دغه راز استادانو ته د معاصر تدریسي میتود پروګرامونه، ماسټرۍ ته هر کال د څلورو استادانو استول، د علمي مجلې جواز اخیستل، د کیفیت د تضمین او اعتبار ترلاسه کولو دویم پړاو ته ځان کاندیدول، تحقیق ته لا پراختیا ورکول، خپلې ودانۍ ته انتقال، د کتابتون غني کول، لابراتوارونه مجهز کول هغه څه دي چې اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه یې د همدې ستراتیژیک پلان پر مټ عملي کوي.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې رهبرۍ، کادري او اداري غړي او محصلان د خپل ستراتیژیک پلان د عملي کولو او خپلو اهدافو ته درسېدو لپاره زیار ګالي، ترڅو دا پلان عملي کړي او په ټولیز ډول مؤسسه او ټولنه کې مثبت تغیرات رامنځته کړي.

په درنښت

لیرید Vision

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه غواړي د هیواد په کچه د لوړو زده کړو د ترلاسه کولو له پاره داسې یو معیاري مرکز وي چې د زده کړو بهیر یې د عصري تیوري پر بنسټ پیل او پر عملي څېړنو پای ته ورسېږي.

رسالت Mission

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د زده کړو، څېړنو او د خدمتونو په وړاندې کولو سره د خپل هیواد له پاره مسلکي وگړي ټولني ته وړاندې کوي.

اصلي استراتیژي يا Core Strategies :

1. د معیاري دفتر جوړول؛
2. د بشري سرچینو د ظرفیتونو لوړول؛
3. په سیستماتیک ډول نظارت او ارزونه کول؛
4. مالي پیاوړتیا او خپلواکي [مالي ذخیره]؛
5. د جنډر پیاوړي کول؛
6. د شاگرد محوری میتود پیاوړي کول؛
7. و څېړنیزو فعالیتونو ته پرمختیا ورکول؛
8. عامه اړیکې پیاوړي کول: په خاص ډول د لوړو زده کړو له وزارت سره، فارغینو او رسنیو سره.

هدف Goal

په معیاري کچه په ټولنیزو، سیاسي، فرهنگي او اقتصادي برخو کې د علمي او مسلکي کادرونو روزل.

مقصودونه Objectives

1. د استادانو او مامورینو د ظرفیت لوړول؛
2. ټولني ته د ښه کیفیت لرونکو علمي کادرونو وړاندې کول ترڅو ملي او اسلامي ارزښتونو ته درناوی ولري؛
3. د تدریس له پاره د مختلفو او پرمختللو میتودونو څخه استفاده کول ترڅو محصلین په معیاري ډول سره و روزل سي؛
4. د لوړو زده کړو وزارت د ټولو لویانو، مقرراتو او کړنلارو پلي کول؛

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې پینځه کلن ستراتیژیک پلان

5. د پوهنتون د پیاوړتیا او پرمختګ له پاره د تدریس د کیفیت لوړول او د ستراتیژیک پلان جوړول ترڅو د مؤسسې ټوله چارې په

ښه توګه پر مخ ولاړې سي؛

6. د هر ډول تعصب څخه مخنیوی کول؛

7. په ټوله چارو کې رویتیا او شفافیت.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې ارزښتونه

۱: په صداقت او رښتینولۍ سره د زده کړه ییزو خدمتونو وړاندې کول:

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د ټولنې هرې طبقې خلکو ته خپل خدمات وړاندې کړي دي او ټولنې ته خدمت یې خپل مسؤلیت ګڼلی

دی.

دغه راز د دې لپاره چې د محصلانو ستونزې پر وخت هوارې شي او دوی ته با کیفیت تدریس وشي، نو وړ استادان یې ګمارلي دي چې

په پوره صداقت سره تدریسي او علمي چارې مخته وړي.

۲: سیالي:

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د لوړو زده کړو له ټولو مؤسسو سره په سالمه توګه سیالي کوي ترڅو له دې لارې لوړ اکاډمیک نوم ترلاسه

کړي.

۳: ځان ته درنښت

د ښو خدمتونو وړاندې کولو او د خلکو قناعت حاصلو له امله اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه خپل درنښت ته قایل ده.

۴: اسلامي او فرهنګي ارزښتونه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د اسلام مقدس دین او افغانی فرهنګ ته ژمنه ده او د دیني او افغانی ارزښتونو پالونکې ده.

۵: روڼ پرمختګ

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې ځوانانو ته د کارموندنې په اړه په بېلابېلو برخو کې کاري فرصتونه برابر کړي چې ډېر شمېر ځوانان یې

په اداري او کادري برخه کې ګمارلي هم دي.

۶: د ټولنې علمي اړتیاو ته ځواب ورکونکي

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې پینځه کلن ستراتېژیک پلان

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې نزدې له تېرې یوې لسیزې راهیسې گڼ شمېر علمي او اکاډمیک فعالیتونه ترسره کړي دي چې په دې برخه کې یاده مؤسسه د ټولني اړتیاو د پوره کولو او په بېلابېلو پوهنځیو (حقوق او سیاسي علوم، ښوونه او روزنه، انجینرۍ) کې گڼ شمېر محصلین ټولني ته وړاندې کړي دي.

۷: د پوهې د خپراوي او تولید په برخه کې دوامداره هڅه

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې په دوامداره توگه د پوهې د ترویج، خپراوي او تولید په برخه کې خپل رسالت ترسره کړی دی او په دې برخه کې یې خپل توان نه دی درېغولی.

۸: انساني کرامت ته درنښت لرونکې

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې په ټوله معنا انساني کرامت ته ژمنه او رعایت کوونکې ده.

۹: نورو پوهنتونو سره علمي همکاري

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې سره له دې چې نورو سیالو مؤسسو سره ساله سیالي کوي، ترڅنگ یې د علمي همکاريو پراختیا ورکونکې ده او ټولو علمي مراکزو او د لوړو زده کړو مؤسسو سره په دې برخه کې همغږې او همکاري ده او خپل امکانات ترې نه سپموي.

۱۰: په ټولنه د ښه نوم لرونکې

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د خپلو علمي، اکاډمیکو، فرهنګي، کلتوري، دیني، ټولنیزو، همکاريو او اداري فعالیتونو له امله په ټولنه کې ښه او نیک نوم لري.

ښه حكومتولي

مديريت او رهبري

رهبري او مديريت د يو ارگان موخو ته د رسېدو په برخه كې له اساسي عناصرونو څخه گڼل كېږي. اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه خپل ټول تحصيلي پروگرامونه د افغانستان د نافذه قوانينو او د لوړو زده كړو وزارت د ستراتېژۍ په پام كې نيولو سره مخته وړي. اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې د ښې حكومتولۍ په پام كې نيولو او د سالمې رهبرۍ په رامنځته كولو كې هڅه او كوښښ كوي. څرنگه چې دې موخې ته د رسېدو په خاطر بېلابېلو روزنيزو وركشاپونو او سمینارونو ته اړتيا ده، ځكه نو اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې رهبري، استادانو او اداري كاركونكو ته بېلابېل روزنيز وركشاپونه او سمینارونه په پام كې لري.

مالي خپلواكي

غوره او باكفيته لوړې زده كړې مالي او اكادميک استقلاليت ته اړتيا لري، مالي استقلاليت په خصوصي لوړو زده كړو مؤسسو كې وجود لري او فیس يې يوازینی عایداتي سرچینه ده. اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې په پام كې لري چې د حساب وركولو په برخه كې شفافيت ولري، كلنی پراختيايي بودیجه، د ستراتېژيک پلان د تطبيق بودیجه ولري، نو بايد لاندې كړنې ترسره شي:

- ✓ د څېړنې او زده كړو په برخه كې لنډ مهاله مالي پلانونه او د كړنلارو پېژندنه.
- ✓ د رغنيزو چارو، ترميم او تجهيز او د معاصرې ټكنالوژۍ د رامنځته كولو په برخه كې د لنډ مهاله، منځمهاله او اوږد مهاله پلانونو لپاره ځانگړې بودیجه بېلول.
- ✓ د حساب كولو او حساب وركولو د معيارونو مطابق شفاف مالي سيستم رامنځته كول او پراختيا وركول.

د فساد پر وړاندې مبارزه

د اوسني پلان په تطبيق سره اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې په علمي، تدريسي او اداري ټولو برخو كې د فساد پر وړاندې مبارزې ته ژمنه ده، ترڅو د استادانو، اداري كاركونكو او محصلينو ترمنځ ديني ارزښتونه، اكادميک معيارونه او اداري اصول پلي شي.

نو بڼه اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې فساد پر وړاندې مبارزې برخه كې لاندې چارې ترسره كوي:

- د استادانو او اداري كاركونكو گمارل،
- د مضمونونو وېش،
- د زده كړه ييزو امكاناتو رامنځته كول او خونديتوب،
- د محصلينو ارزونه او ازموینه،
- مالي او تدارکاتي چارې،
- هڅونه، مكافات او مجازات،

- د اهلیت معیار په پام کې نیولو سره ګمارنې،
- د استادانو، اداري کارکوونکو او محصلانو د حاضری کنترول،
- د نتایج او اسنادو بشپړ خونديتوب،
- د درغلی، تعصب او بې عدالتۍ مخنیوی.

اداري بیروکراسي

بیروکراسي چې علمي او اداري چارې اوږدوي اوځنډنۍ کوي یې، ځکه نو اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په دې برخه د کنترول او څارنې د فعالیتونو ترسره کول او د لنډو اداري مراحلو طی کول په پام کې نیولي دي.

نړیوال فعالیتونه

د قانون په رڼا کې په نړیواله کچه له تحصیلي بنسټونو سره دوامداره اړیکې ساتل د یو تحصیلي بنسټ له مهمو او اساسي مواردو څخه دي؛ چې د لوړو زده کړو وزارت د کیفیت د تضمین او اعتبار ورکونې اړوند مواردو کې هم ټینګار پرې کېږي، ترڅو ټول تحصیلي بنسټونه په دې برخه کې اقدام وکړي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه له تېرو نهو کلونو راپه دېخوا د لوړو زده کړو وزارت په چوکاټ کې فعالیت کوي، په پام کې لري چې له بهرنیو پوهنتونو او د لوړو زده کړو له بنسټونو سره د همکارۍ دوه اړخیز تړونونه وکړي. ترڅو استادان او محصلان خپلې علمي رسالې د یادو پوهنتونو په نړیوالو علمي ژورنالونو کې خپرې کړي. یا هم د یادو پوهنتونو په علمي سمینارونو او پروګرامونو کې ګډون وکړي، لاندې چارې ترسره کوي:

- د ماسټرۍ او دکتورا زده کړه لپاره د استادانو او محصلینو لېږل،
- د بهرنیو مؤسسو سره په ګډه څېړنې ترسره کول،
- د علمي سمینارونو او ورکشاپونو د وړاندې کولو لپاره له بهرنیو پوهنتونو څخه استادان رابلل،
- د امکان په صورت کې له بهرنیو مؤسسو او تحصیلي بنسټونو سره په ګډه علمي او څېړنیز ورکشاپونه، سمینارونه او کنفرانسونه جوړول.
- په انلاین او دیجیتلي ډول د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي کتابتون د بهرنیو پوهنتونو له کتابونو سره نښلول.

ټولنیز فعالیتونه (د مؤسسې رول په ټولنه کې)

د لوړو زده کړو یو بنسټ دتحصیلي خدمتونو د وړاندې کولو ترڅنگ د ټولنیزو فعالیتونو ترسره کول اغېزناک دي. او د لوړو زده کړو هیڅ بنسټ نشي کولی چې له ټولنیز وضعیت او حقیقتونو څخه لیرې پاتې شي. ځکه نو هر تحصیلي بنسټ مکلف دی چې د ټولنیزو فعالیتونو په برخه کې خپل مسؤلیت ترسره کړي. چې اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې په دې برخه کې په خپل پینځه کلن ستراتیژیک پلان کې لاندې ټولنیز فعالیتونه په پام کې نیولي دي:

- لوړو زده کړو ته لاس رسی: افغانستان یو جگړه ځپلی هېواد دی چې د پرلپسې څو لسيزو جگړو له امله یې د ټولني ډېر شمېر وگړي له زده کړو بې برخې پاتې شوي دي؛ دې حالت او وضعیت ته په کتو سره د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې رهبري تصمیم لري چې، د ولایت، زون او هېواد په کچه یو شمېر غریب، ناچاره، معلول او معیوبو هېوادوالو لپاره د لوړو زده کړو زمینه برابره کړي.
- عامه پوهاوی: اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په دغه برخه کې د هېواد د نوي نسل د روزنې ترڅنگ د ورکشاپونو او سمینارونو پر مټ د ټولني د نورو افرادو د پوهاوي موخه لاندې چارې ترسره کوي:
 - ۱: د داسې پروگرامونو جوړول چې په پایله کې یې، د علم او پوهې د ارزښت په خاطر د ټولني د افرادو ذهنونه روښانه شي.
 - ۲: د مؤسسې د جنډر مدیریت له لارې له اړونده پوهنځیو سره په همغږۍ د ښوونځیو ښځینه زده کوونکو ته د قابلیتو او طبي لومړني خدمتونو ته د لاس رسي په برخه کې عامه پوهاوی ورکول.

نظارت او ارزونه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه څارنه او ارزونه په جدي او سمه توګه تطبیقوي. دا څارنه او ارزونه د څارنې او ارزونې د ځانګړې کمېټې او د کیفیت د لوړاوي امریت له لوري په علمي، اداري او تدریسي برخو کې له پلان سره سم سمېستر په سمېستر ترسره کېږي. د کیفیت د تضمین امریت او اړونده کمېټه د خپل فعالیت او کار راپور د لوړو زده کړو مؤسسې ریاست ته سپاري.

جنډر

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه ژمنه ده او هڅه کوي چې، خپلو شته تحصیلي څانګو کې په ځانګړې تخفیف ښځینه محصلانې ومني او هغوی ته د مؤسسې په دننه او بهر کې کاري فرصتونه چمتو او ولټوي. چې اوس مهال () ښځینه محصلانې پر بېلابېلو څانګو پر زده کړو بوختې دي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د ۱۳۹۷ هـ ش کال راپه دېخوا په خپل اداري تشکیل کې د جنډر عمومي مدیریت رامنځته کړی دی، چې په خپله ټوله کاري ساحه او کمېټو کې ښځینه کارکوونکې او محصلانې لري.

لومړی جدول: (د جنسیت په تفکیک سره د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د استادانو او اداري کارکوونکو تشریحي جدول)

کال	نارینه استادانو شمېر	ښځینه استادانو شمېر	نارینه اداري کارکوونکي	ښځینه اداري او خدماتي کارکوونکې	نارینه خدماتي کارکوونکي	ګڼه
۱۳۹۰	۱۵	۰	۵	۰	۳	۱
۱۳۹۱	۱۵	۰	۵	۰	۳	۲
۱۳۹۲	۲۵	۱	۸	۱	۵	۳
۱۳۹۳	۲۸	۳	۱۵	۱	۷	۴
۱۳۹۴	۳۲	۳	۱۵	۱	۷	۵
۱۳۹۵	۳۲	۳	۱۶	۱	۸	۶
۱۳۹۶	۳۵	۵	۱۸	۳	۹	۷
۱۳۹۷	۳۵	۵	۱۸	۵	۹	۸
۱۳۹۸	۳۰	۳	۱۵	۴	۸	۹
مجموعه	۲۴۷ تنه	۲۳ تنې	۱۱۵ تنه	۱۵ تنې	۵۹ تنه	

اکاډمیک پروگرامونه:

د کادري غړو او کارکوونکو ډېرول، څېړنو او مطالعاتو ته پراختیا او وده ورکول، د ماسټرۍ او د کتورا پروگرامونه خلاصول، کریکولومونو ته پراختیا ورکول، ظرفیت لوړونه او د کیفیت د تصدیقونو اخیستل، د بازار د غوښتنې سره سم د درسي موادو پراختیا، برېښنایي زده کړې، اطلاعاتو او ټکنالوژۍ ته لاس رسې پيدا کول.

د کادري غړو ډېرول

مسلكي او تخصصي انساني سرچینې د پوهې د تولید او د څېړنو په برخه کې اساسي او حیاتي رول لري. چې له پخوا څخه بیا تر اوسه پورې انساني ټولنې د همدغې بشري سرچینې پر مټ ډېرې لاسته راوړنې لرلي دي. پر همدې اساس په تحصیلي بنسټونو کې د وړ، لایقو، تخصصي او مسلكي کادرنو گارل ضروري او لازمي امر دی، ترڅو د همدغو کادرونو په مرسته په څېړنیزو، علمي، تدریسي او اداري برخو کې لازم او اړین فعالیتونه ترسره شي. استادان او محصلان د څانگو او پوهنځیو په ارزونه کې یو مهم شاخص گڼل کېږي. نو بیا اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه تصمیم لري او هڅه کوي چې د لوړو زده کړو وزارت د معیارونو او مقرري مطابق د استادانو او محصلانو تناسب په پام کې نیولو سره علمي کادرونه جذب کړي.

د نصاب پراختیا او بیا کتنه

په هره اړونده تحصیلي څانگه کې د معتبر او معیاري نصاب شتون ټاکل شویو اهدافو او زده کړه ییز ماموریت ته د رسېدو په برخه کې یو مهم او اساسي رول لري. سره له دې چې د لوړو زده کړو وزارت د هېواد د ټولو تحصیلي نهادونو د اړونده تحصیلي څانگو د کریکولومونو بیا کتنې او جوړونې د ملي سمپوزیمونو له لارې هڅه کړې ده ترڅو د نړیوالو معیارونو او د بازار د اړتیا او ټولنې د غوښتنو په پام کې نیولو سره معتبر او معیاري کریکولومونه جوړ کړي. اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې هم په خپلو درې پوهنځیو او ۱۱ فعالو تحصیلي څانگو کې ټول هغه کریکولومونه ترلاسه کړي او تطبیق کړي دي کوم چې د لوړو زده کړو محترم وزارت لخوا تایید او نهایی شوي دي. د مؤسسې په کچه د نصاب او کریکولوم کمېټه هم فعالیت لري چې په هر سمېستر کې درې ځلې (پیل، منځ او پای) کې ارزونه لري. چې د همدې ارزونې پر مټ مؤسسه په خپلو ټولو تحصیلي څانگو کې د تطبیق نیمگړتیا، اړتیا او پر وړاندې یې خنډونه په نښه او مالوم کړي او په اړه یې لازم اقدامات ترسره کړي دي.

د ملي او نړیوالو فعالیتونو په پام کې نیولو سره د تدریس د میتودونو عصري کول

د اوسني عصر د غوښتنو سره سم د تدریس او لکچر عصري او معیاري کول یوه لازمه چاره ده. د ستونزو د هواری پر بنسټ، د استاد او محصل ترمنځ بحث او د نظرونو تبادله، محصل محوري (OBE – SCL)، څېړنیز او گروپي کارونه ترسره کول، تفکر او انګېزه ورکول، له معاصرې ټکنالوژۍ څخه ګټه اخیستل تدریسي میتودونو د استاد محوری یا پر استاد د ولاړ تدریس میتود ځای نیولی دی.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې پینځه کلن ستراتیژیک پلان

پر همدې اساس اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې له نویو معاصرو تدریسي میتودونو سره د اشنایي په موخه خپلو استادانو ته وخت په وخت روزنیز ورکشاپونه او سمینارونه دایر کړي دي او په پام کې لري چې په راتلونکي دا لړۍ دوامداره وساتي.

ظرفیت لوړونې د پروگرامونو رامنځته کول

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د استادانو، اداري کارکوونکو او محصلانو د ظرفیت لوړونې او کیفیت جوړونې ته ژمنه ده. چې پر همدې خاطر یې وخت په وخت روزنیز ورکشاپونه، سمینارونه او علمي کنفرانسونه دایر کړي دي. ترڅو وکولی شي له همدې لارې د خپلو استادانو، اداري کارکوونکو او محصلانو ظرفیت جوړ او کیفیت لوړ کړي.

د مؤسسې له اصولو او ارزښتونو سره د نویو محصلانو اشنایي

د پوهنتون د اصولو، ارزښتونو علمي او فزیکي محیط سره د اشنایي او توافق په خاطر د پوهاوي مختلف پروگرامونه په لار اچول شوي دي. څرنگه چې اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د لوړو زده کړو وزارت له موافقې سره په کال کې دوه ځلې کانکور (پسرلی او ژمنی) ازموینې له لارې نوي محصلان جذبوي چې د محصلانو د شمولیت د چارو له بشپړولو وروسته دوی ته د پوهاوي په موخه د لوړو زده کړو قانون، لوائح، مقررات، پلانونه او پالیسی وړاندې کېږي.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي ارزونه او اکاډمیک ارزښتونه

د مؤسسي ځاني ارزونه د اغېزمن تدریس ارزونه د پلان او پروگرام مطابق ارزونه، بهرنی ارزونه، د پروگرامونو او ادارو ارزونه د مستندي ارزونې څخه وروسته د اړوندې ارزونې فډبک ورکول.

بهرنی ارزونه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه هڅه کوي ترڅو مالومه کړي چې په دولتي او خصوصي ادارو کې د دوی په څومره شمېر فارغان د خپلې اړوندې څانگې مطابق په دندو بوخت دي. چې په دې اړوند مثبت مالومات او ځواب موندلو په صورت کې د دې تحصیلي بنسټ د رهبري، استادانو او اداري کارکوونکو د زیار او شمېر څرگندونه کوي. اوسنی ستراتیژیک پلان هغه وخت ښه پلي کېدی شي چې رهبري هیئت، د مؤسسي علمي او اداري اعضاء په خپله برخه کې په جدي توگه فعاله او مسؤلیت منونکي و اوسي.

د دې ستراتیژیک پلان له جوړېدو او تاید وروسته هر پوهنځی او څانگه مکلفیت لري چې د مؤسسي ستراتیژیکو اهدافو ته په کتو سره خپل پلان جوړ او ترتیب کړي، ترڅو په خپله برخه کې اوسني پلان ته عملي بڼه ور وبخښي.

د دې لپاره چې پلان په ښه توگه تطبیق شي، رهبري هیئت کولی شي چې یو ځانگړی پلاری مشخص کړي، ترڅو وخت په وخت د یاد پلان له تطبیق څخه څارنه وکړي. سربېره پر دې د ستراتیژیک پلان د ښه تعمیم لپاره له کورنیو او بهرنیو متخصصینو او مشاورینو څخه مرسته، همکاري او نظریات وغواړي.

علمي څېړنې

د نړۍ اوسنی پرمختگ او د هېوادونو پراختیا پر پوهې او زده کړې ولاړه ده. څېړنه او د علم تولید د یو هېواد د اقتصادي، ټولنيز، فرهنگي، صنعتي او سیاسي ودې او پراختیا له مهمو او اساسي عناصرونو څخه گڼل کېږي. چې د لوړو زده کړو وزارت په ستراتیژۍ او د لوړو زده کړو په قانون کې د دې چارې په ترسره کولو باندې ټینگار شوی او د علمي کادري غړو یو له مهمو مکلفیتونو څخه گڼل شوی دی.

نو پر همدې اساس علمي او څېړنيز فعالیتونه د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي له اصلي اهدافو څخه دي، چې همدې هدف ته د رسېدو په موخه یې په خپل تشکیل کې په ۱۳۹۶ هـ ش کې څېړنيز مرکز هم رامنځته کړی دی. یاده مؤسسه هڅه کوي چې څېړنيز مرکز څرنگه چې ښایي او اړین دی په هماغه ډول تجهیز کړي. دغه راز هڅه کوي چې د خپلو استادانو د علمي فعالیتونو د پراختیا او چټکتیا په موخه د لوړو زده کړو د وزارت څخه د علمي مجلې جواز ترلاسه کړي.

دغه راز دې موخې ته د رسېدو په خاطر اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه لاندې پلانونه په پام کې لري:

- د څېړنيزې پالیسي جوړول،
- د څېړونکو لپاره د څېړنې لارښود آماده کول،
- په څېړنيزو فعالیتونو کې د برخې اخیستنې په موخه د اکاډمیکو غړو او اداري کارکوونکو تشویق او هڅونه،

- د مؤسسې او پوهنځیو په کچه د څېړنیزو کمېټو رامنځته کول،
- د کتابتونې څېړنې په موخه د کتابتون غني کول،
- د علمي مقالو او درسي کتابونو د تالیف او ژباړې لپاره طرزالعمل جوړول،
- د نړیوالو مقالو د جوړولو لپاره د طرزالعمل جوړول،
- د نړیوالو مقالو د بیا کتنې په موخه د علمي بورډ رامنځته کول،
- د علمي او څېړنیزو کنفرانسونو جوړول،
- د علمي او څېړنیزو فعالیتونو لپاره د ځانگړې بودیجې مشخصول.

اکاډمیک فعالیتونه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه چې اوس مهال په درې پوهنځیو (حقوق او سیاسي علوم، ښوونه او روزنه او انجینرۍ) کې فعالیت کوي، بناءً نوموړی تحصیلي بنسټ خپل علمي او څېړنیز پروگرامونه داسې ترتیب او تنظیم کړي دي چې د سیمې او هېواد په کچه ملي پرمختیایي گټې پکې خوندي او منعکسې شي. نو له همدې اړخه اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې لاندې پروگرامونه پام کې لري:

- د ټولنې سیمه ییز او ملي غوښتنو ته د رسېدنې او حل په موخه د خپل پلان مطابق کلنۍ ارزونه ترسره کول،
- د نویو څېړنیزو پروگرامونو په لاره اچول چې زموږ د ټولنې اړتیاوې پوره کړي او د څېړنو پایلې او لاسته راوړنې د سکټوري او اړونده ادارو سره شریکول،
- د زده کړه ییزو غوښتنو ارزونه او په کریکولم کې تغیر راویستل،
- د محصلینو او فارغینو د نظریاتو او وړاندیزونو په پام کې نیولو سره د علمي پروگرامونو بیا کتنه کول،
- له اړونده او سکټوري ادارو سره علمي او مسلکي غونډې ترسره کول،

د کارکوونکو ونډه اخیستنه

د ټولنې د پراختیا د سیمې او هېواد په کچه د ملي پراختیایي او پرمختیایي چارو په برخو کې د ټولو اکاډمیکو غړو او د امکان تر حده د اداري کارکوونکو بوخت ساتل. اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې دې موخې ته د رسېدو په خاطر لاندې مېکانیزم پر لاره اچوي:

- د اکاډمیکو غړو پر مټ د ملي او نړیوالو ورځو د نمانځلو په موخه محفلونه (سمینارونه، د مقالو او پرنټېشنونو وړاندې کول)،
- له پوهنتون څخه د باندې له اړونده ریاستونو او سکټوري ادارو سره د علمي سمینارونو وړاندې کول،
- په رسنیزو (راډیويي، ټلوېزيوني او چاپي) خپرونو کې د استادانو برخه اخیستل،
- په ملي او نړیوالو کنفرانسونو کې د استادانو او اداري کارکوونکو برخه اخیستل،

د محصلانو ونډه اخیستنه

د دې لپاره چې په محصلانو کې د دیني او ملي احساس له مخې د ټولني د پراختیا او پرمختیا حس ژوندی او ګړندی شي هغوی هڅول ترڅو د ټولني د پرمختیا کې برخه واخلي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په ملي پرمختیايي پروګرامونو کې د خپلو محصلینو د ګډون په موخه لاندې مېکانیزم پلي کوي:

- د محصلانو د پوهاوي د کچې د لوړولو په موخه روزنیز او مالوماتي ورکشاپونه وړاندې کول،
- د ټولني اړوند د محصلانو د ګروپي څېړنیزو کارونو شریکول او د هغوی پایلې له ټولني سره شریکول،
- محصلان د خپلو اړوندو څانګو عملي کارونو ته هڅول،

د معلوماتي ټکنالوژۍ پراختیا (Information and Communication Technology)

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه هڅي کوي ترڅو د چارو د لارښه سمون او اسانتیا په موخه د نوي ټکنالوژۍ څخه ګټه پورته کړي چې په دې سره به هم په چارو کې چټکتیا رامنځ ته سي او هم به شفافیت ته لا نوره لاره همواره سي، تدریسي بهیر به ښه والی ومومي او د څېړنو په برخه کې به د پام وړ پرمختګونه رامنځ ته سي. اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه خپل په تدریسي او اداري چارو کې اوس هم د ډیري پرمختللي ټکنالوژۍ او ډیټابیس څخه استفاده کوي چې د مؤسسې ټولي خواوي په بر کې نیسي.

✓ ډیټابیس: د محصلانو مدیریت ټولي چاري، د تدریسي مدیریتونو اړوند ټولي چاري، د مالي مدیریت اړوند ټولي چاري، د

کتابتون د مدیریت اړوند ټولي چاري، د منابع بشري د مدیریت اړوند ټولي چاري پکښي تنظیمېږي.

✓ (Local Website): په مټ ټول محصلان د ازموینو پایلې، د کتابتون د کتابونو پلټنه، د استاذانو د ارزیابۍ فورمونه او

د پوهنتون پر بیژندګلوی علاوه د محصلانو ګني نوري چاري هم پکښي سته.

✓ (Website): د پوهنتون، مرستیالانو، پوهنځیو، څانګو، د کیفیت د تضمین او لوړوني او نورو په باب مالومات پکښي ځای

پر ځای سوي دي.

✓ الکترونيکي کتابتون: چې شاوخوا (۲) سوه زره سافټ کتابونه د علومو د مختلفو څانګو څخه پکښي ځای پر ځای سوي

دي.

✓ امنیتي کامرې: د پوهنتون په انګر او ټولو دهلیزونو کښي د امنیتي کامرو سیستم فعال دي.

✓ ټولنيزي رسنۍ: د مؤسسې په نامه په فیس بوک کې خپله پاڼه او ای ډي.

د عوايدو لاسته راوړل

هر بنسټ او اداره د خپلو فعاليتونو د مخته بېولو لپاره كافي اندازه بوديجې ته اړتيا لري، اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه چې د افغانستان د لوړو زده كړو وزارت د خصوصي لوړو زده كړو مؤسسه له ډلې څخه يوه مؤسسه ده چې خپله مالي او بوديجوي برخه د محصلانو له فېس څخه ترلاسه كوي.

اړتيا لري چې د مالي وضعيت د نښه كولو او عوايدو د لوړولو په خاطر لاندې چارې ترسره كړي:

- د محصلانو فېس: اوس مهال د اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې د عوايدو سرچينه يوازې د محصلانو فېس دی، چې په كال كې دوه ځلې اخيستل كېږي. څرنگه چې د هېواد سياسي او اقتصادي وضعيت دا ايجابوي چې اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه بايد نورې فرعي عايداتي سرچينې هم ولري، نو له دې جملې څخه:

۱: د هويت د کارتونو له وپشلو څخه فېس اخيستل،

۲: د ډيپلوم، ترانسكريبټ او تصديق پاڼو د وركولو له لارې فېس اخيستل،

- لنډمهاله روزنيز وركشاپونه د ايرولو له لارې د فېس اخيستل: په دې برخه كې اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه د محصلانو د ظرفيت لوړولو په خاطر لاندې پروگرامونه په پام كې لري:

۱: د انگليسي او نورو نړيوالو ژبو او كمپيوټر كورسونه جوړول،

۲: د كانكور د چمتووالي كورسونه جوړول،

۳: د اړونده څانگو په تخصصي او مسلکي برخو كې لنډ مهاله كورسونه جوړول،

۴: د محصلانو د ظرفيت لوړونې په برخه كې علمي او روزنيز وركشاپونه او سمینارونه د ايرول.

څېړنيزې پروژې

يو له مهمو مواردو څخه چې يو علمي تحصيلي بنسټ په كيني لحاظ پر ځان بسيا او معياري كوي، د تحقيق ترويج او څېړنيزو پروژو ترلاسه كول دي. سره له دې چې د څېړنيزو پروژو ترلاسه كول د مؤسسې پر عوايدو مثبت اغېز لري، ترڅنگ يې د استادانو د علمي ظرفيت لوړولو او علمي لاسته راوړنو سبب گرځي. اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه په پام كې لري چې، د ځانگړي طرز العمل او مېكانيزم له لارې دې موخې ته ځان ورسوي.

ستراتېژیک اهداف

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په خپلو درې پوهنځیو کې په لوړ کیفیت سره د متعهدو، مسلکي او تخصصي کادرونو د روزنې په موخه هڅه کوي چې خپل علمي او تدریسي فعالیتونه د افغانستان د لوړو زده کړو د قانون، لویانو او مقرراتو مطابق جوړ او ارزیابي کړي او خپل ټول ستراتېژیک د لوړو زده کړو وزارت د پرمختیایي ستراتېژۍ مطابق او خپل لیدلوري ته په کتو سره وټاکي.

نو بیا د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې ستراتېژیک اهداف په لاندې ډول دي:

1. د بشري سرچینو د ظرفیتونو روزل؛ لکه: علمي سوبه لوړول، لنډه مهالي، منځمهالي او اوږد مهالي تریښنگونو په واسطه او په دوامداره ډول له دوی څخه ملاتړی نظارت کول.
2. د څېړنیز مرکز پراختیا، د کتابتون [د مدیریتي، همدارنگه د نوو کتابونو راوړل، په کمپیوټري سیستم سمبالول او د کتابتون د کارکوونکو د ظرفیت لوړول] او علمي سرچینو تقویه کول.
3. د مؤسسې د مدیریتي سیستم پیاوړي کول د MIS او فایلنگ په ډول.
4. د اراکوزیا د محصلانو د ټولني فعالول او پیاوړي کول.
5. د کریکولم د کمپټې په مرسته د ټولو څانگو کریکولمونه او تدریسي مواد اپډیټول.
6. د مؤسسې خپل ساختمان چاري د کیفیت د تضمین د معیارونو مطابق بشپړول.
7. د درې پوهنځیو رامنځته کول (اقتصاد، شریعات او کمپیوټر ساینس)
8. په شته پوهنځیو کې د (نړیوالو اړیکو، انگلیسي، دری، بیولوژي، اوبه او انرژي څانگه) رامنځته کول
9. د کیفیت لوړاوي برخه کې د دویمې او درېیمې مرحلو په بریالیتوب ترسره کول.
10. له پنځه ملي پوهنتونو سره هوکړې لاسلیکول.

د محیطي عواملو تحلیل

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د محیطي عواملو تحلیل:

ددې له پاره چې وکولای سو خپل د مؤسسه د قوت، ضعف، فرصت او تهدید ټکي په گوته او هغه په ښه توګه سره تحلیل کړو، اړتیا ده چې دغه ټکي لومړی پیدا او برخي ئې په نڅښه کړو چې په کومو برخو کې سته او وروسته ئې په اړه تصمیم ونیسو ترڅو د قوت او فرصتونو څخه په اغیزمنه توګه استفاده او د تهدید او ضعف ټکي له مینځه وپسو او د له مینځه وړلو هڅې ئې ګړندی کړو. ددې پروسې د تر سره کولو له پاره د (SWOT) تحلیل یوه ګټوره وسیله ده چې کولای سي زموږ سره د رېرو په حل کې ډیره مرسته وکړي. باید زیاته کړو چې د مؤسسه ټول کارکوونکي د مؤسسه د مسؤلینو په شمول، همدارنګه ځانګړي او پوهنځي په دوامداره شکل سره په دې هڅه کې دي چې د مؤسسه د حالاتو څخه ځان په هر اړخیز ډول خبر او هغه دقیق تحلیل کړي؛ خو په منظمه او مؤثره توګه سره ټولې چارې په ښه ډول سره پر مخ یوړل سي.

لومړیتوبونه

د افغانستان د لوړو زده کړو وزارت لومړیتوبونه د اسلامي جمهوري دولت د ملي ستراتیژۍ د لومړیتوبونو پر اساس ټاکل شوي دي، چې د لوړو زده کړو د ټولو تحصیلي بنسټونو لپاره لازمه ده چې خپل ستراتیژیک لومړیتوبونه د افغانستان د لوړو زده کړو وزارت د ستراتیژیک لومړیتوبونو او خپل لیدلوري پر اساس وټاکي.

نو د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه لومړیتوبونه په لاندې ډول دي:

- حکومتولي: مدیریت، رهبري، مالي، اداري او اکاډمیک استقلالیت، د فساد پر وړاندې مبارزه، بیروکراسي، د همکارۍ ډېرول، د مرستو جلبول، د جنډر مسايل، د مؤسسه د بودیجې ډېرول او نور. . .
- علمي پروګرامونه: د علمي او کادري پراختیا د مطالعاتو او څېړنو پروګرامونه، د فوق لېسانس او دکتورا برنامې رامنځته کول. د نصاب پراختیا او د نوي کریکولم تطبیق، د ظرفیت لوړول او د اکاډمیک اعتبار ترلاسه کولو په موخه د کیفیت د تضمین مرحلې طی کول. د بازار او ټولني د اړتیا مطابق د درسي موادو پراختیا او تطبیق. برېښنایي زده کړو، ټکنالوژۍ او اطلاعاتو ته د استادانو، اداري کارکوونکو او محصلانو لاس رسې.

اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسي پيښه كلن ستراتېژيک پلان

- زېربنا: د اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسي مؤسس پر خپل ملكيت (نوې ساحه) د ياد مؤسسي له پاره ودانيزي چاري د ۱۳۹۸ ل كال د پيل سره سمې را شروع كړي دي. چي ياده ودانۍ د مؤسسي د اداري، تدريسي او كادري روغتون له پاره ځانگړې سوې ده.

د لا وضاحت په خاطر باندي لاندې جدول ته مراجعه وكړئ.

دويم جدول: (د اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسي د زېربنا لپاره ځانگړې شوې بوديجه)

ش	د زېربنا ډول	ټول لگښت	تمويلونكي	د پيل نېټه	د پای نېټه	د بشپړېدو سلنه	كتني
۱	اداري برخه	۴۲۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۸ ل	۱۳۹۹ ل	۴۰%	بشپړ تجهيز
۲	تدريسي برخه	۹۷۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۸ ل	۱۳۹۹ ل	۰	بشپړ تجهيزول
۳	كادري روغتون	۵۴۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۸ ل	۱۳۹۹ ل	۱۰%	بشپړ تجهيزول
۴	احاطوي دېوال	۸۵۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۹ ل	۱۴۰۰ ل	۰	بشپړ تجهيزول
۵	مسجد شريف	۶۵۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۰ ل	۰	بشپړ تجهيزول
۶	د غونډو تالار	۳۵۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۱ ل	۰	بشپړ تجهيزول
۷	خورنځای/ كانټين	۸۵۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۱ ل	۰	بشپړ تجهيزول
۸	زرغونه ساحه	۴۵۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۱ ل	۰	بشپړ تجهيزول
		ټوټل			۲۵۶۰۰۰۰۰ افغانۍ		

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د محیطي داخلي عواملو (قوي او کمزورې) ټکو تحلیل

قوي ټکي:

1. ډېر شمېر ماسټر او دایمي استادان درلودل؛
2. د یو جامع ډیټابیس درلودل چې محصلان هم گټه ځني اخستلای سي؛
3. د بهرنیو ستراتیژیکو مشاورانو درلودل.
4. د کیفیت د بنه والي او ظرفیت لوړونې په موخه له WE سره اوږدمهاله قرارداد درلودل؛
5. د مؤسسې د هرې اداري او علمي برخې له پاره د علمي شورا لخوا تائید سوي پالیسي. درلودل او د هغو تطبیقول.
6. د مؤسسې په تشکلاتي جوړښت کښي د څېړنیز مرکز شتون.

کمزوري ټکي:

1. د محصلانو ټولنه نه درلودل؛
2. د هیئت امنان نه درلودل
3. د کریکولم نه اپډیټول؛
4. د علمي سرچینو د مرکز نه درلودل؛
5. خپله ودانۍ نه سته؛
6. د غني کتابتون نشتون
7. د جنډر نه رعایتول؛
8. د دوامداره قوي انټرنټ نه نشتون
9. د فایلینګ د منظم سیستم نه درلودل؛
10. د علمي مجلې نه درلودل؛
11. د اداري کارکوونکو د ظرفیت لوړونې د کافي پروگرامونو نشتون.

1	حتمي
2	مهم
3	ضروری
4	لږ ضروري

د داخلي عواملو د تجزيې ماتریکس (IFEM)

دریم جدول (د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي د داخلي عواملو د تجزيې ماتریکس)

شماره	داخلي عوامل (قوي او کمزوري ټکي)	رتبه	ضريب	مجموع
۱	د محصلانو ټولنه نه درلودل؛	2	0.01111	0.02222
۲	د هیئت امانا نه درلودل	2	0.01431	0.0002
۳	د کریکولم نه اپډیټول؛	1	0.1	0.1
۴	د علمي سرچینو د مرکز نه درلودل؛	2	0.02145	0.0429
۵	خپله ودانۍ نه سته؛	1	0.05432	0.05432
۶	د غني کتابتون نشتون	1	0.0321	0.0321
۷	د جنډر نه رعایتول؛	2	0.05128	0.10256
۸	د دوامداره قوي انټرنټ نه نشتون	2	0.05128	0.10256
۹	د فایلینګ د منظم سیستم نه درلودل؛	1	0.04321	0.04321
۱۰	د علمي مجلې نه درلودل؛	1	0.02564	0.02564
۱۱	د اداري کارکوونکو د ظرفیت لوړونې د کافي پروګرامونو نشتون.	1	0.04511	0.04511
۱۲	مالي امکاناتو درلودل؛	3	0.14523	0.43569
۱۳	ډېر شمېر ماسټر او دایمي استادان درلودل؛	3	0.07898	0.23694
۱۴	د یو جامع ډیټابیس درلودل چې محصلان هم ګټه ځني اخستلای سي؛	4	0.1	0.4
۱۵	د بهرنیو ستراتیژیکو مشاورانو درلودل.	3	0.07692	0.23077
۱۶	د کیفیت د ښه والي او ظرفیت لوړونې په موخه له WE سره اوږدمهاله قرارداد درلودل؛	4	0.00213	0.00852
۱۷	د مؤسسي د هرې اداري او علمي برخې له پاره د علمي شورا لخوا تائید سوي پالیسي درلودل او د هغو تطبیقول.	3	0.07692	0.23077
۱۸	د مؤسسي په تشکلاتي جوړښت کې د څېړنیز مرکز شتون.	3	0.07	0.21
Total		39	1	2.32352

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي د داخلي (قوي او کمزورو ټکو) تر تشخیصولو وروسته، دې پایلې ته رسېږو چې د دواړو لوریو وړني ضریب ۲،۳ دی.

چې دا وضعیت موږ ته د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي نسبتاً کمزوري را په ګوته کوي چې په W نقطه کې قرار لرو.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د بهرنیو عواملو (د فرصتونو او تهدیدونو) تحلیل

فرصتونه:

1. په لښکرګاه ښار کښې د مؤسسې ستراتیژیک موقعیت؛
2. د مؤسسې ژمنتیا د مؤسسې په مالي او ټولو پرمختیایي برخو کښې؛
3. و خصوصي لوړو زده کړو ته د ټولني د خلگو علاقمندی؛
4. و لوړو زده کړو ته د خلگو لوړه تقاضا او په دولتي پوهنتونو کې د جذب لږوالی
5. د افغانستان د خصوصي پوهنتونونو د اتحادیې غړیتوب درلودل؛
6. په هلمند کې د پوهنتونونو ترمیان ښې اړیکې او سالم رقابت درلودل؛
7. د ښوونې او روزنې پوهنځي له پاره د هلمند دولتي دارالمعلمین ستوالی.

تهدیدونه:

1. د خصوصي لوړو زده کړو مؤسسو د ظرفیت لوړونې په برخه کې د لوړو زده کړو د وزارت نه ملاتړ؛
2. د نظارت او ارزونې په برخه کې د لوړو زده کړو وزارت د شفافیت نشتون
3. د هلمند ولایت ناامني؛
4. د لیسانس دورې فارغ التحصل محصلانو ته د کاري زمینو د مساعدېدلو کمبود؛
5. د افغانستان سیاسي او اقتصادي بې ثباتي؛
6. د مؤسسې په اکاډمیکو چارو کښې د زورواکو مداخله؛
7. د هلمند ولایت د دولتي ښوونځیو د تدریسي بهیر بې کیفیتي؛
8. د مؤسسې په پرمختیایي چارو کښې د دولت نه همکاري (د پوهنځیو ایجاد، د محکمي نه ورکړه)؛
9. د لوړو زده کړو د مقررې خلاف د دولت پریکړې؛

د بهرنیو عواملو د تجزیې ماتریکس (EFEM)

څلورم جدول: (د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د بهرنیو عواملو د تجزیې ماتریکس)

شماره	بهرني عوامل (فرصتونه او تهدیدونه)	رتبه	ضریب	مجموع
۱	په لښکرگاه ښار کې د مؤسسې ستراتیژیک موقعیت؛	4	0.11111	0.02222
۲	د مؤسسې ژمنتیا د مؤسسې په مالي او ټولو پرمختیایي برخو کې؛	3	0.01431	0.0002
۳	و خصوصي لوړو زده کړو ته د ټولني د خلگو علاقمندی؛	3	0.12345	0.1
۴	و لوړو زده کړو ته د خلگو لوړه تقاضا او په دولتي پوهنتونو کې د جذب لېوالی	3	0.01451	0.0429
۵	د افغانستان د خصوصي پوهنتونونو د اتحادیې غړیتوب درلودل؛	4	0.0321	0.0321
۶	په هلمند کې د پوهنتونونو ترمیان ښې اړیکې او سالم رقابت درلودل؛	3	0.05128	0.10256
۷	د ښوونې او روزنې پوهنځي له پاره د هلمند دولتي دارالمعلمین ستوالی.	4	0.05128	0.10256
۸	د خصوصي لوړو زده کړو مؤسسو د ظرفیت لوړونې په برخه کې د لوړو زده کړو د وزارت نه ملاتړ؛	1	0.04321	0.04321
۹	د نظارت او ارزونې په برخه کې د لوړو زده کړو وزارت د شفافیت نشتون	2	0.02564	0.02564
۱۰	د هلمند ولایت نامني؛	1	0.04511	0.04511
۱۱	د ليسانس دورې فارغ التحصل محصلانو ته د کاري زمينو د مساعدېدلو کمبود؛	1	0.14523	0.43569
۱۲	د افغانستان سياسي او اقتصادي بې ثباتي؛	1	0.07898	0.23694
۱۳	د مؤسسې په اکاډمیکو چارو کې د زورواکو مداخله؛	2	0.04385	0.4
۱۴	د هلمند ولایت د دولتي ښوونځیو د تدریسي بهیر بې کیفیتي؛	1	0.07692	0.23077
۱۵	د مؤسسې په پرمختیایي چارو کې د دولت نه همکاري (د پوهنځیو ایجاد، د مخکي نه ورکړه)؛	2	0.06609	0.00852
۱۶	د لوړو زده کړو د مقررې خلاف د دولت پرېکړې؛	1	0.07693	0.23077
	Total	36	1	2.05919

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د بهرنی (ګواښ او فرصت) تر تشخیصولو وروسته، دې پایلې ته رسېږو چې د دواړو لوریو وزني ضریب ۲,۰۵ دی.

چې دې وضعیت ته په کتو سره اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د بهرنیو عواملو له نگاه څخه په T نقطه کې قرار لري

د محیطي عواملو (دني او بهرني) پرتله

د (SWOT) او (IE) ماتریکسونو څخه په گټې اخیستې موبه دې پراو کې د اصلي داخلي او بهرنیو عواملو تحلیل او تجزیه تطبیقېږي، چې په دې سره به د مؤسسې لپاره داسې ستراتیژي وټاکو چې زموږ ماموریت به مو ټاکلي هدف ته ورسوي.

د دې تحلیل او تجزیې څخه لاندې حالتونه په لاس راځي:

1. تهاجمي ستراتیژي SO
2. رقابتي ستراتیژي ST
3. دفاعي ستراتیژي WT
4. محافظه کارانه ستراتیژي WO

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې لپاره چې مو کوم تحلیل او تجزیه مخته یوړله، مؤسسه په WT وضعیت کې قرار لري، چې د داخلي عواملو په نظر کې نیولو سره مؤسسه په W (کمزوري) او د بهرنیو عواملو له نگاه څخه مؤسسه په T (ګواښوونکي) حالت کې قرار لري.

پنځم جدول: (د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د داخلي او بهرنیو عواملو نمري)

د داخلي عواملو د ارزونې د ماتریکس وروستی نمري			
۱	۲	۳	۴
I	II	III	۶
VII	V	VI	۲
IIIX	IV	IX	۲
			۱

د بهرنیو عواملو د ارزونې د ماتریکس وروستی نمري

اراکوزیا د لوپو زده کړو مؤسسې پینځه کلن ستراتېژیک پلان

په دغه نهه څانګه یي ماټریکس کې د بهرنیو او کورنیو عواملو نمره ته په کتو سره د مؤسسې وضعیت په (V) کې قرار لري، چې دا نقطه د حفظ او ثبات ستراتېژۍ ښکارندويي کوي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې له پاره د SWOT تحلیل:

ددې له پاره چې وکولای سو خپل د مؤسسې د قوت، ضعف، فرصت او تهدید ټکي په گوته او هغه په ښه توګه سره تحلیل کړو، اړتیا ده چې دغه ټکي لومړی پیدا او برخې ئې په نڅښه کړو چې په کومو برخو کې سته او وروسته ئې په اړه تصمیم ونیسو ترڅو د قوت او فرصتونو څخه په اغیزمنه توګه استفاده او د تهدید او ضعف ټکي له مینځه وېسو او د له مینځه وړلو هڅې ئې ګړندی کړو. ددې پروسې د تر سره کولو له پاره د (SWOT) تحلیل یوه ګټوره وسیله ده چې کولای سي زموږ سره د رېرو په حل کې دیره مرسته وکړي. باید زیاته کړو چې د مؤسسې ټول کارکوونکي د مؤسسې د مسؤلینو په شمول، همدارنګه ځانګي او پوهنځي په دوامداره شکل سره په دې هڅه کې دي چې د مؤسسې د حالاتو څخه ځان په هر اړخیز ډول خبر او هغه دقیق تحلیل کړي؛ خو په منظمه او مؤثره توګه سره ګردې چارې په ښه ډول سره پرمخ یوړل سي.

د وضعیت د تحلیل میکانیزم:

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د کورنیو او بهرنیو اړخونو د څېړنې تر ټولو جامع او عملي کېدونکی شپوه د SWOT تحلیل وو. په دغه تحلیل کېني اووه کسيزه کاري ګروپ-چې د مؤسسې رئیس، درې سره مرستیالان، د پالیسی او ستراتیژۍ مشاور، د کیفیت د تضمین او لوړاوي آمر او د څېړنیز مرکز آمر- ګډون کړی وو چې کاري هدفونه، د اجرا پر خصوصیاتو، روڼتیا او بې طرفۍ سره ئې کار وکړ. د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسې د قوت او ضعف ټکي د (کورنیو) او فرصتونه او تهدیدونه د (بهرنیو) اړخونو په ډول سره تحلیل سول.

<p>کمزوري ټکي (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. د محصلانو ټولنه نه درلودل؛ 2. د مشرانو د شورا نه درلودل؛ 3. د کریکولم نه اپډیټول؛ 4. د علمي سرچینو د مرکز نه درلودل؛ 5. د کتابتون د مدیریت کمزوري؛ 6. د جنډر نه رعایتول؛ 7. د قوي انټرنیټ نه درلودل؛ 8. د پابلینگ د منظم سیستم نه درلودل؛ 9. د علمي مجلې نه درلودل؛ 10. د اداري کارکونکو د ظرفیتونو کښته والی؛ 	<p>قوي ټکي (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. مالي امکاناتو درلودل؛ 2. زیات ماسټر او دایمي استادان درلودل؛ 3. د یو جامع ډیټابیس درلودل چې محصلان هم گټه ځني اخستلای سي؛ 4. د بهرنیو ستراتېژیکو مشاورانو درلودل؛ 5. د کیفیت د ښه والي او ظرفیت لوړوني په موخه له WE سره اوږدمهاله قرارداد درلودل؛ 6. د مؤسسې د هري اداري او علمي برخي له پاره د علمي شورا لخوا تائید سوي پالیسي، درلودل او د هغو په اساس اجراءات کول؛ 7. د مؤسسې په تشکلاتي جوړښت کښي د خپلواک څېړنیز مرکز لرل؛ 	<p>داخلي عوامل</p> <p style="text-align: right;">بهرني عوامل</p>
<p>محافظه کار حالت (WO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. د O6 په وسیله W4 له منځه وړل. 2. د O2 په وسیله د W7 رفع کول. 3. د O9 پر مټ د W10 پوره کول. 	<p>تهاجمي حالت (SO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. د O2 له لارې S2 بشپړول. 2. د S7 د O9 پر مټ پیاوړي کول. 3. د S1 د O4 په وسیله پیاوړي کول. 4. د S1 د لا پیاوړي کولو لپاره O5 ته پاملرنه کول. 	<p>فرصنونه (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. په لښکرگاه ښار کښي د مؤسسې ستراتېژیک موقعیت؛ 2. د مؤسس ژمنتیا د مؤسسې په مالي او ټولو پرمختایي برخو کښي؛ 3. و خصوصي لوړو زده کړو ته د ټولني د خلگو علاقمندی؛ 4. و لوړو زده کړو د خلگو لوړه تقاضا او د حکومت د جذب لږوالی؛ 5. د اقتصادي نظام بازار؛ 6. د افغانستان د خصوصي پوهنتونونو د اتحادیې غړیتوب درلودل؛ 7. په هلمند کي د پوهنتونونو ترمیان ښي اړیکي او سالم رقابت درلودل؛ 8. د ښووني او روزني پوهنځي له پاره د هلمند دولتي دارالمعلمین ستوالی. 9. د هلمند له دولتي پوهنتون سره د گډو همکاريو هوکړه لیک لرل.
<p>دفاعي حالت (WT)</p>	<p>رقابتي حالت (ST)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. د S4 پر مټ د T1 له منځه وړل. 2. د S1 په وسیله د T5 له منځه وړل. 	<p>تهدیدونه (Threats)</p>

<p>1. د W9 په ساتلو سره د T2 مخنیوی.</p> <p>2. د W2 په ساتلو سره د T6 مخنیوی.</p> <p>3. د W10 په ساتلو سره د T1 مخنیوی.</p> <p>4. د W4 په ساتلو سره د T5 مخنیوی.</p>	<p>3. د S6 په وسیله د T7 رفع کول.</p> <p>4. د S6 په وسیله د T2 له منځه وړل.</p>	<p>1. د ظرفیتونو په روزنه کښي د لوړو زده کړو د وزارت نه ملاتړ؛</p> <p>2. د لوړو زده کړو وزارت په نظارت او ارزښت کښي د شفافیت نه درلودل؛</p> <p>3. د هلمند ولایت نامني؛</p> <p>4. د لیسانس دورې فارغ التحصل محصلانو ته د کاري زمينو د مساعدېدلو کمبود؛</p> <p>5. د افغانستان سیاسي او اقتصادي بې ثباتي؛</p> <p>6. د مؤسسي په اکاډیمیکو چارو (کامیاب او محروم) کښي د زورواکو مداخله؛</p> <p>7. د هلمند ولایت د دولتي ښوونځیو د تدریسي بهیر بې کیفیتي؛</p> <p>8. د مؤسسي په پرمختیایي چارو کښي د دولت نه همکاري (د پوهنځیو ایجاد، د مخکي نه ورکړه)؛</p> <p>9. د لوړو زده کړو د مقرري خلاف د دولت پریکړي؛</p>
--	---	---

۱: د قوي او باوري ارادې پر مټ په علمي او اکاډمیکو چارو کې د غیر مسؤله افرادو د احتمالي مداخلې مخنیوی. د مالي سرچینو او د مجربو او متخصصو استادانو په لرلو سره د ښه تدریس لپاره هڅې کېدلی شي.

۲: په مؤسسه کې د استادانو د علمي رتبو نه لرلو له کبله له مؤسسي څخه د کادري غړو تلو د گواښ د مخنیوي په موخه د لوړو زده کړو وزارت څخه د علمي کادر د غړو د جذب طرز العمل جواز اخیستل او د هغه تطبیق، ترڅو مؤسسه د دایمي کادري غړو لرونکې شي او استادان په ترتیب سره خپلې علمي رتبې ترلاسه کړي.

۳: د ټولني د کمزوري اقتصادي وضعیت له امله د محصلينو د فیس نه ورکولو او یا هم د محصلينو لخوا د زده کړو پرېښودلو گواښ د له منځه وړلو لپاره د محصلينو ترمنځ زده کړو ته د هڅونې رقابتي فضا رامنځته کول او د ټولني له ټولو اقسارو سره یو ډول چلند کول، له هر ډول سمې، قومي، نژادي تعصب څخه ډډه کول او د خپلې ټولني د بېوزله، ناچاره او غریبو محصلينو سره ځانگړې تخفیف کول.

۴: په مؤسسه کې او د مؤسسي څخه د باندې د بې ځایه او ډېرو لگښتونو د گواښ د له منځه وړلو لپاره د مالي سرچینو پر مټ د پرمختیایي پروژو رامنځته کول.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه به د خپلو قوي ټکو پر مټ گواښونه له منځه یوسي او د فرصتونو او د قوي ټکو په مرسته خپلو ستراتیژیکو اهدافو ته ځان ورسوي.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي د ستراتیژۍ ټاکل

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي د وضعیت د تحلیل څخه چې کومه پایله راووتله نو په ډاگه شوه چې مؤسسه په د حفظ او ثبات (WO) ستراتیژۍ کې قرار لري، چې په دې سره اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه خپله ستراتیژي په درې برخو کې تعینوي:

۱: د خدماتو پراختیا ستراتیژي

د وضعیت له تحلیل وروسته چې اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي درې ستراتیژۍ تعین کړې، له دلې یې لومړی د خدماتو د پراختیا ستراتیژي ده چې په دې کې به لاندې کارونه ترسره شي:

د امکاناتو ډېرول

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په پلان کې لري چې هر کال پر کور دننه له هر پوهنځي یو محصل او له هر پوهنځي یو استاد ته بورس واخلي او ماسټری ته یې معرفي کړي.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په پلان کې لري چې د امکاناتو له اړخه پوره معیاري شي، لکه ښه ودانۍ، معیاري او پراخ ټولگي، له ټکنالوژۍ په ښه او معیاري توگه گټه اخیستنه، د زده کړې وسایل، لابراتوارونه، د هر پوهنځي لپاره د عملي زده کړو وسایل او ځانگړی ځای، کتابتون او نور اړتیا وړ ټول امکانات برابر کړي.

د سیمې په کچه کنفرانسونه جوړول

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه به د خپلې ستراتیژۍ له مخې، په ملي او نړیواله کچه خپلو کادري غړو ته په علمي کنفرانسونو کې د گډون زمینه برابره کړي، ترڅو دوی د نورو له تجربو برخمن شي او ظرفیت یې لا لوړ شي.

د ظرفیت لوړونې پروگرامونه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه به خپلو کادري او اداري غړو ته د ظرفیت لوړونې بېلابېل ورکشاپونه، روزنیز کورسونه او کنفرانسونه دایر کړي او د دې کار لپاره به د ظرفیت لوړونې له یوې مؤسسي او د لوړو زده کړو له مؤسسو سره هم هوکړه لیکونه وشي.

۲: د بازار / مارکېټ د پراختیا ستراتیژي

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه به خپله دویمه ستراتیژي د مارکېټ او بازار پراخول ټاکي چې له لاندې شپوو څخه به پکې گټه واخیستل شي

د زده کړه ییزو خدماتو وړاندې کول

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د دې لپاره چې مارکېټ پیدا کړي نو خپل خدمات به لا پراخ کړي، د هلمند مرکز لښکرگاه ترڅنگ به ولسوالیو کې د ځوانانو د پوهاوي او د دوی له اړتیا سره سم لنډمهاله کورسونه (د کانکور چمتووالی، ازمايښتي کانکور) او نور جوړ کړي.

دغه راز به خپل خدمات گاونډیو ولایتونو ته هم ولېږدوو او هڅه به وکړو چې په نورو ولایتونو کې هم خپلې څانگې پرانیوو.

د دې ترڅنگ به اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه مارکېټ ته په کتو سره یو شمېر نور پوهنځي هم ایجاد کړي.

نشرات قوي کول

د دې لپاره چې د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه مارکېټ لا پراختیا پیدا کړي، تبلیغاتي برخه به لا قوي او غښتلې کړو.

لوحې، بېلبوردونه، وېبپاڼه، فېس بوک او له نورو لارو به خپل امکانات او خدمات له خلکو سره په واقعي ډول شریک کړو او په دې سره به مارکېټ موندنه وشي.

۳: د تمرکز ستراتیژي

د تمرکز په ستراتیژي کې به اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه به ټولنې ته د خپلو مقنع خدماتو وړاندې کولو وروسته د کیفیت په برخه کې د لوړو زده کړو وزارت څخه یو سند ترلاسه کړي او په دې سره به له نورو تحصیلي نهادونه سره هوکړه لیکونه وکړي، ترڅو تجربې شریکې شي او دا زده کړه ییز خدمات لا پراختیا پیدا کړي.

QSPM) پر اساس د ستراتیژۍ د لومړیتوبونو ټاکل							
د تمرکز ستراتیژي		د بازار پراختیا ستراتیژي		د خدماتي پراختیا ستراتیژي			ستراتیژۍ اصلي عوامل (داخلي او بهرني)
نمرې	د جذابیت ضریب	نمرې	د جذابیت ضریب	نمرې	د جذابیت ضریب	د اهمیت ضریب	
0.02	3	0.02	3	0.02	3	0.01	فرصتونه
0.1	3	0.1	3	0.1	3	0.123	1. د مؤسس ژمنتیا د مؤسسې په مالي او ټولو پرمختیایي برخو کې؛
0.042	3	0.042	3	0.042	3	0.014	2. و خصوصي لوړو زده کړو ته د ټولني د خلگو علاقمندی؛
0.102	4	0.102	4	0.102	4	0.0512	3. و لوړو زده کړو ته د خلگو لوړه تقاضا او په دولتي پوهنتونو کې د جذب لېوالی
							4. د ښووني او روزني پوهنځي له پاره د هلمند دولتي دارالمعلمین ستوالی.
0.451	1	0.451	1	0.451	1	0.045	تهدیدونه
0.145	1	0.145	1	0.145	1	0.145	1. د هلمند ولایت ناامني؛

0.0789	1	0.0789	1	0.0789	1	0.0789	2. د ليسانس دورې فارغ التحصيل محصلانو ته د کاري زمينو د مساعدېدلو کمبود؛ 3. د افغانستان سياسي او اقتصادي بې ثباتي؛
0.236	3	0.236	3	0.236	3	0.0789	قوي ټکي 1. ډېر شمېر ماسټر او دايمي استادان درلودل؛
0.230	3	0.230	3	0.230	3	0.076	2. د بهرنيو ستراتېژيکو مشاورانو درلودل.
0.008	4	0.008	4	0.008	4	0.002	3. د کيفيت د ښه والي او ظرفيت لوړونې په موخه له WE سره اوږدمهاله قرارداد درلودل؛
0.022	2	0.022	2	0.022	2	0.011	کمزوري ټکي 1. د محصلانو ټولنه نه درلودل؛
0.0002	2	0.0002	2	0.0002	2	0.014	2. د هيئت امنه نه درلودل
0.045	1	0.045	1	0.045	1	0.045	3. د اداري کارکوونکو د ظرفيت لوړونې د کافي پروگرامونو نشتون.
2.1551		2.1551		2.1551			مجموعه

اووم جدول: (د اراکوزيا د لوړو زده کړو مؤسسې د QSPM پر اساس د لومړنيو ټولنو ټاکل)

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي د ستراتیژیک لومړیتوبونو ټاکل

د (QSPM) پر اساس د ستراتیژۍ د لومړیتوبونو له ټاکلو وروسته ا د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي ستراتیژیک لومړیتوبونه ټاکو. دا لومړیتوبونه د ستراتیژۍ لومړیتوبونو د کمزورو ټکو، د شته فرصتونو، ستراتیژیکو اهدافو او د مؤسسي د ماموریت پر اساس ټاکل کېږي. د مؤسسي د ستراتیژیکو لومړیتوبونو ټاکل له موسسي سره مرسته کوي ترڅو د لومړي، دویم، درېیم، څلورم او پنځم کال لپاره د مؤسسي د امکاناتو او توانايي مطابق کومه ستراتیژي او برنامه تطبیق کړي.

د راتلونکو پنځو کلونو لپاره د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي ستراتیژیک لومړیتوبونه په لاندې ډول سره ترتیب شوي دي:

اتم جدول: (د راتلونکو پنځو کلونو لپاره د ستراتیژیکو لومړیتوبونو ټاکل)

گڼه	ستراتیژیک لومړیتوبونه	ستراتیژي	پروگرام
۱	پر شرایطو برابر دایمي کادري غړو جذبول	په علمي کادر کې د گهارنې د طرزالعمل تطبیقول او د استادانو د علمي رتبو لپاره توجه کول.	د ازادې سیالۍ او له رسنیو څخه د اعلان خپرول.
۲	د علمي مجلې جواز اخیستل	د لوړو زده کړو وزارت د نشراتو د پالیسی تطبیقول.	د لوړ رتبه استادانو او مسؤل مدیر او کتبیلاوي تشکیلات جوړول.
۳	د ستوماتولوژي پوهنځي رامنځته کول.	د کیفیت د تضمین او اعتبار ورکونې له دویم څخه پراو څخه په بریالیتوب سره وتل.	د ټولنې د متنفدو، مشرانو او ځوانانو له بیا - بیا غوښتنو وروسته لوړو زده کړو وزارت ته د ستوماتولوژي پوهنځي پیشنهادول.
۴	د علمي او څېړنیز مرکز قوي کول	پر ملي او نړیوالو معیارونو باندې برابر د څېړنیز مرکز قوي کول.	یو شمېر پروژې اعلان ته ورکول او د تحقیق اړوند پوهاوی ډېرول.
۵	په ملي او نړیواله کچه له اکاډمیکو مرکزونو سره اړیکې جوړول.	د علمي او څېړنیزو خدماتو پراختیا.	د بهرنیو او داخلي مرکزونو سره د هوکړه لیکونو متن ترتیبول او دوی سره اړیکې جوړول.

۶	د کیفیت د لوړاوي دویم پړاو ته نوماند کېدل	د کیفیت د تضمین او اعتبار ورکولو د ریاست سره د ضایمو شریکول.	د لوړو زده کړو وزارت سره موافقه کول.
۷	د مؤسسي د سافت او هارد کتابتون مجهزول او غني کول.	د اوسني کتابتون د مالي پلان مطابق د کتابونو ډېرول او اېډېټول.	د یو منظم پلان له مخې، په بېلابېلو څانگو کې کمبودات مالومول.
۸	د طب پوهنځي د لابراتوارونه مجهزول او پراختیا ورکول.	د تدریس د کیفیت د ښه والي او د محصلینو د عملي کارونو لپاره د اړتیا وړ لابراتوارونو ته پراختیا ورکول.	د طب پوهنځي د ستراتیژیک پلان پر اساس د اړتیا وړ لابراتواري توکو پېرل.
۹	کادري غړو ته د ماسټرۍ او دکتورا په پروگرامونو کې د ملاتړ زمينه سازي کول.	د کیفیت د بهبود او د علمي کادري غړو د ظرفیت لوړولو پالیسي ته ژمنتیا.	په منظم ډول د څانگو پر اساس استادانو لېست واره کول او ماسټرۍ ته معرفي کول.
۱۰	د استادانو لپاره د تدریس د نویو میتودونو ورکشاپونه جوړول.	د OBE – PBL – SCL د معاصرو تدریسي روشونو څخه استفاده کول.	د مهالوېش له مخې، په ۱۲ ورځني ورکشاپ کې استادانو ته د ماسټر تېرنر لخوا ورکشاپ جوړول.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي لنډ مهاله اهداف

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي د خپل لیرلید او ماموریت پر اساس او د غه راز د خپلو قوي او کمزورو ټکو ته په کتو سره لاندې لنډ مهاله اهداف ټاکلي دي:

۱: د مؤسسي ډېټابېس ته لا پراختیا ورکول

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه چې اوس مهال د خپل ټول اداري سیستم لپاره ډېټابېس لري، په پام کې لري چې دا ډېټابېس لا پراخ شي ترڅو محصل په هر ځای کې وکولی شي چې خپلو نمر او کتابونو ته لاس رسی ولري.

۲: څېړنيز مرکز تقويه کول

دغه راز اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه چې اوس مهال په خپل تشکیل کې څېړنيز مرکز هم لري، چې نزدې راتلونکي کې پام کې لري چې د یاد مرکز له لارې یو شمېر تحقیقاتي پروژې اعلان ته وسپاري او دا مرکز لا قوي کړي.

۳: د کیفیت د تضمین په برخه کې امکانات ډېرول

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه چې اوس مهال د کیفیت د تضمین امریت او دغه راز کمېټه هم لري، په پام کې لري چې د ظرفیت لوړونې په برخه کې روزنیز ورکشاپونه ترلاسه کړي او لا پرمختګ رامنځته شي.

دغه راز به د پوهنځیو په کچه شته کمېټو ته لا پراختیا ورکوي، چې په دې برخه کې د مؤسسه علمي معاونیت او د تضمین کیفیت عمومي کمېټه په پلان کې لري چې فرعي کمېټې او غړي یې لا وروزي او د دوی فعالیتونه نور هم چټک شي.

د مؤسسه د تضمین کیفیت اصلي او فرعي کمېټو برخه کې به لاندې فعالیتونه ترسره شي:

- د لوړو زده کړو وزارت د کیفیت د لوړاوي او اعتبار ورکولو لایحه او مقررې به تطبیق شي.
- د ځان ارزونې راپور چمتو کول ترڅو مؤسسه علمي اعتبار ترلاسه کړي.
- د ستراتیژیک پلان مطابق عملیات پلان جوړول.
- د مؤسسه په کچه د کیفیت د لوړاوي کمېټې تجهیزول
- د مؤسسه، پوهنځي او څانګو په کچه د تدریس ارزونه
- د کیفیت د لوړولو په برخه کې د پوهاوي ورکشاپونه جوړول.
- د انفرادي پلان جوړولو لپاره د استادانو هڅول.
- د پراختیایي پلان جوړولو لپاره د پوهنځیو هڅونه.
- د اعتبار ورکولو لپاره د مؤسسه تیارول.

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه په پام کې لري چې خپل لنډ مهاله اهداف په ټاکلو وختونو کې پوره کړي، ترڅو د مؤسسه او اړونده څانګو په برخه کې خنډونه له منځه لاړ شي او لا پراختیا رامنځته شي.

۹ جدول: د راتلونكو پنځو كلنو (۱۴۰۲-۱۳۹۸ هـ ل) له پاره درغنيزو پروژو تخميني لگښت

ش	د زېربينا ډول	ټول لگښت	تمويلونكي	د پيل نېټه	د پای نېټه	د بشپړېدو سلنه	كتني	
۱	اداري برخه	۴۲۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۸ ل	۱۳۹۹ ل	۴۰٪	بشپړ تجهيز	
۲	تدریسي برخه	۹۷۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۸ ل	۱۳۹۹ ل	۰	بشپړ تجهيزول	
۳	كادري روغتون	۵۴۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۸ ل	۱۳۹۹ ل	۱۰٪	بشپړ تجهيزول	
۴	احاطوي دېوال	۸۵۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۳۹۹ ل	۱۴۰۰ ل	۰	بشپړ تجهيزول	
۵	مسجد شريف	۶۵۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۰ ل	۰	بشپړ تجهيزول	
۶	د غونډو تالار	۳۵۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۱ ل	۰	بشپړ تجهيزول	
۷	خورنځای/ کانتین	۸۵۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۱ ل	۰	بشپړ تجهيزول	
۸	زرغونه ساحه	۴۵۰۰۰۰۰ افغانۍ	مؤسس په مالي لگښت	۱۴۰۰ ل	۱۴۰۱ ل	۰	بشپړ تجهيزول	
		۲۵۶۰۰۰۰۰ افغانۍ						ټول

۱۰ جدول : د راتلونكو پنځو كلنو (۱۳۹۸-۱۴۰۲ هـ ل) له پاره د ظرفيت جوړونې تخميني لگښت

شماره	د فعاليت شرح	د اندازه گيری واحد	مالي لگښت افغانی	د فعاليت د تکميليدو موده		تمويلونکي	کنني
				شروع	ختم		
۱	د نويو پوهنځيو له پاره د کريکولم جوړول		۵۰۰۰۰	۱۴۰۲ ل	۱۴۰۲ ل	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	د درې نويو پوهنځيو له پاره چې پورته ذکر سوي د سيمي او ټولني د اړتيا سره سم د نوي او معياري کريکولم جوړول.
۲	د موجوده پوهنځيو له پاره د کريکولم نوی او معياري کول	-	۱۵۰۰۰۰	۱۳۹۹ ل	۱۳۹۹ ل	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	
			۲۰۰۰۰۰			ټولټال لگښت	

۱۱ جدول: د راتلونكو پنځو كلنو (۱۳۹۸-۱۴۰۲ هـ ل) له پاره د استادانو د ظرفيت جوړونې تخميني لگښت

شميره	شرح	د فعاليت شرح	تعداد	في نفر لگښت افغانی	لگښت افغانی	د فعاليت د تكميليدو موده		كتني
						شروع	ختم	
۱	د استادانو ظرفيت جوړونه	د ليسانس څخه ماسټر كچه ته	۱۹	۲۵۰۰۰۰	۴۷۵،۰۰۰،۰۰۰	۱۳۹۸/۶/۱۵	۱۴۰۳/۱۲/۱	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه
2	د اداري كاركوونكو ظرفيت جوړونه	لنډ مهاله كورسونه	۳۲	۳۶۵۶۲،۵	۱۱۷،۰۰۰،۰۰۰	۱۳۹۸/۱/۱۵	۱۴۰۳/۱۲/۱	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه
					۵۹۲،۰۰۰،۰۰۰	ټولټال لگښت		

۱۲ جدول: د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۲-۱۳۹۸ هـ ل) له پاره د معلوماتي ټكنالوژۍ د پراختيا اړوند تخميني لگښت

شميره	د فعاليت شرح	جمله مالي لگښت افغانۍ	د فعاليت د تكميليدو موده		تمويلونكي	كتني
			شروع	ختم		
1	د ۳۰ كمپيوټرونو په درلودلو سره د كمپيوټر ليب جوړول	۴۵۰۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۳	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	ټولو اړينو توکو سره يو ځای
2	د انټرنېټ فعالول	۴۴۰۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۳	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	
3	د امنيتي كامرو فعالول	۱۲۰۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۳	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	
4	په ټولو تدریسي ټولگيو كې د پروجكټرونو نصبول	۷۵۰۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۳	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	
5	د پرنټرانو رانيول	۱۵۰۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۳	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	
6	د يو مجهز ويب سايت جوړول	۲۰۰۰۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۳	اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسه	
		۲۱۱۰۰۰۰			ټولټال لگښت	

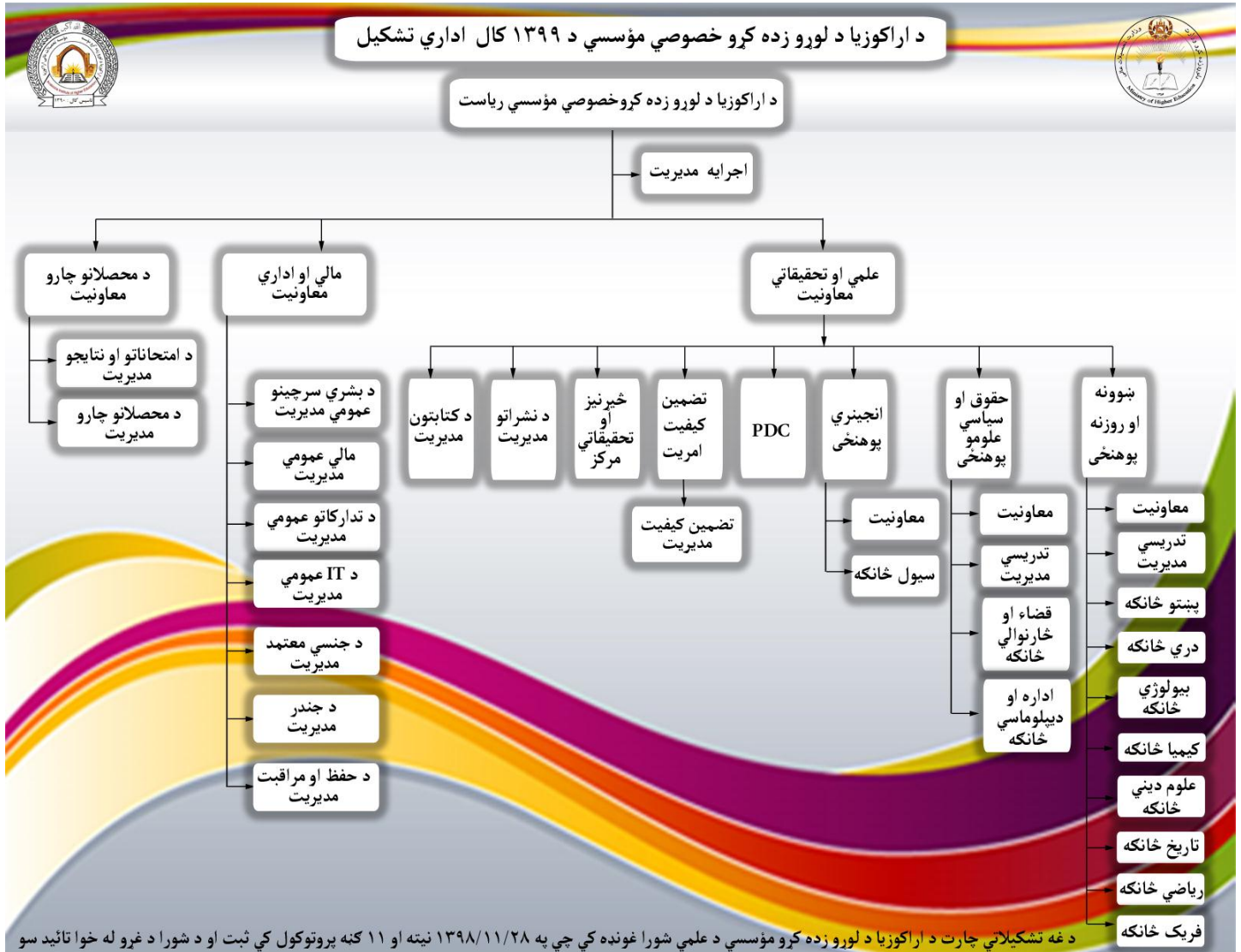
۱۳ جدول: د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د ټولو فعاليتونو مجموعي تخميني لگښت

شميره	د فعاليت شرح	جمله مالي لگښت افغانۍ
۱	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره درغنيزو پروژو تخميني لگښت	۲۵۶۰۰۰۰۰
۲	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د ظرفيت جوړونې تخميني لگښت	۱۱۷۰۰۰۰
۳	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د استادانو د ظرفيت جوړونې تخميني لگښت	۴۷۵۰۰۰۰
۴	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د معلوماتي ټكنالوژۍ د پراختيا اړوند تخميني لگښت	۵۵۰۰۰۰
۵	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د كاركونكو (علمي، اداري او خدماتي) معاشات	۷۵۲۹۵۰۰۰
۶	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د دفتر كرايه او نور خدمات	۱۱۷۴۳۰۰۰
۷	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره ټول سرماييوي اموال	۲۸۲۰۰۰۰
۸	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د اړيكو لگښت	۷۲۲۵۰۰
۹	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره ټولنيزي ناستي او غونډي	۹۶۴۵۰۰۰
۱۰	د راتلونکو پنځو كلنو (۱۴۰۳-۱۳۹۹ هـ ل) له پاره د سفر او ترانسپورټ لگښتونه	۱۲۶۷۰۰۰
	ټولټال لگښت	۱۳۳۵۶۲۵۰۰

د ستراتېژۍ ارزونه

اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسه د ستراتېژیک پلان کمېټې پر مټ چې د همدې تحصیلي بنسټ د علمي معاونیت تر چتر لاندې فعالیت کوي د خپلې ټاکل شوې ستراتېژۍ پر اساس په جدي او سم ډول د خپل ستراتېژیک پلان تطبیق او څارنه کوي. دغه راز د ستراتېژیک پلان کمېټه د خپل کار او ارزونې راپور د مؤسسې له ریاست مقام سره شریکوي.

د اراکوزیا د لوړو زده کړو مؤسسي تشکيلاتي چارت

اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې بينځه كلن ستراتېژيک پلان

د اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې ستراتېژيک پلان د كمېټې له لوري جوړ او د يادې كمېټې په (۴/۸/۱۳۹۹ هـ ل) نېټه او (۳) پروتوكول كې ثبت او تايد شو او د ستراتېژيک پلان جوړونې كمېټې له لوري د تايد په موخه د مؤسسې رهبرۍ شورا ته وړاندي شو چې د يادې شورا په ۱۳۹۹/۸/۲۸ نېټې غونډه او (۴) شميره پروتوكول كې د رايو په غوڅ اكثریت سره تايد سو.

په درنښت

ماستر عبدالمنان سلطاني

اراكوزيا د لوړو زده كړو مؤسسې رئيس